

Rijke oogst tijdens eerste Congres Hittestress

Grote opkomst en gevarieerde discussies
op 25 juni in Den Bosch

Rijke oogst tijdens eerste Congres Hittestress

Plenaire opening: inspiratie en stof tot nadenken	3
'Hete hangijzers': interactieve debatten	7
Werksessies: van teek tot stedenbouw	9
Team Zonnebril verzamelt kennisvragen	10
Overdenkingen vanaf een zeepkist	11
Reacties achteraf	11
Colofon	13

Het Congres Hittestress opende met een animatiefilm over de gevolgen van een warmer klimaat.

Rijke oogst tijdens eerste Congres Hittestress

“Hittestress is een onderschat probleem, een sluipmoordenaar.” Dat stelde Cora van Nieuwenhuizen, minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) tijdens het Congres Hittestress. De gevolgen laten zich nu al voelen in allerlei sectoren, van gezondheid en mobiliteit tot stedenbouw en natuurbeheer. “Maar bij de pakken neerzitten zit niet in onze aard”, aldus de minister. Die uitspraak typeerde de sfeer tijdens het congres: de 500 deelnemers zochten enthousiast de samenwerking en discussie op. Een veelheid aan onderwerpen kwam voorbij.

Nederland wordt warmer. Hoe staan we ervoor, welke gevolgen heeft dat, wat kunnen we doen om de kwetsbaarheid van mens, stad en natuur te verminderen? Deze en talloze andere vragen stonden centraal tij-

Dagvoorzitter Helga van Leur spoorde de deelnemers aan om ‘buiten hun bubbel’ te kijken.

dens het Congres Hittestress op 25 juni in Den Bosch. Dagvoorzitter was Helga van Leur, meteorologe en voormalig weervrouw van RTL. “Dit is een agenderend congres”, stelde zij. “Hier formuleren we agendapunten en identificeren we laaghangend fruit. Wat kunnen we samen doen? Waarin gaan we onze tijd, geld en energie investeren?” Ze spoorde de deelnemers aan ‘buiten hun bubbel’ te kijken en actief na te denken over wat zij nodig hebben om samen tot oplossingen te komen.

Plenaire opening: inspiratie en stof tot nadenken

Cora van Nieuwenhuizen, minister van IenW en coördinerend bewindspersoon voor klimaatadaptatie, heette de ‘hittepioniers’ welkom. Ze benadrukte dat

Joke van Wensem (links) overhandigt Heet Nieuws aan minister Cora van Nieuwenhuizen (rechts). In het midden: dagvoorzitter Helga van Leur.

het congres aanhaakt bij de actualiteit: april en mei van dit jaar waren de warmste lentemaanden in 300 jaar tijd. “Hittestress is een onderschat probleem, een sluipmoordenaar”, stelde Van Nieuwenhuizen. “In hitteperiodes sterven er 12 procent meer mensen dan normaal. In de warme zomer van 2003 ging het om 1400 extra sterfgevallen. Ook zien we een toename in aandoeningen als hooikoorts, de ziekte van Lyme en huidkanker.”

Maar: “Bij de pakken neerzitten zit niet in onze aard”, aldus de minister. “Adaptatie staat op ons netvlies. Er zijn al veel lokale pilots en protocollen. En er is bijvoorbeeld een app die laat zien waar je koele plekken en waterpunten kunt vinden in de openbare ruimte. Dus we zijn al bezig, maar er moet wel een tandje bij. We hebben geen blauwdruk. Het komt vooral aan op

samenwerking, van partijen die elkaar misschien vandaag pas voor het eerst ontmoeten. Hier vindt de kruisbestuiving plaats die we zo hard nodig hebben.”

Kenniskrant *Heet Nieuws*

Tijdens het Congres Hittestress vond de presentatie plaats van de kenniskrant **Heet Nieuws**, een initiatief van het Nationaal Kennis- en innovatieprogramma

Water en Klimaat (**NKWK**). Joke van Wensem, coördinator van de NKWK-onderzoekslijn Klimaatbestendige Stad, overhandigde het eerste exemplaar van *Heet Nieuws* aan minister Van Nieuwenhuizen. Na eerdere edities over droogte (*Droge Kost*) en wateroverlast (*Natte Krant*) is deze derde editie geheel gewijd aan het thema hitte. Wat is hittestress, waar liggen de kwetsbaarheden en hoe kun je een stad hittebestendig

inrichten? De Kenniskrant geeft aan welke kennis al voorhanden is en waar die te vinden is. *Heet Nieuws* is **online te lezen en te downloaden als pdf**.

Optimisme bij Jan Terlouw

Schrijver en oud-politicus Jan Terlouw hield een inspirerend betoog. “De problemen zijn gigantisch”, zei hij, “maar de wereld wordt wakker. Het is best oplosbaar.”

De centrale hal van Congressentrum 1931 was ingericht als ‘Hitte-eiland’: een ontmoetingsplek voor het uitwisselen van ideeën, netwerken en discussie.

Jan Terlouw: "Samen kunnen we ontzettend veel."

KNMI-hoofddirecteur Gerard van der Steenhoven: "We kunnen steeds betere voorspellingen doen op de langere termijn."

Koffiedrinken in Den Bosch: daar horen Bossche Bollen bij!

Klimaatadaptatie is geen technisch probleem, beargumenteerde hij, noch een economisch probleem. "Allerlei kosten-batenanalyses laten dat zien. Nee, het probleem is maatschappelijk en politiek." Hij deelde zijn optimisme met de zaal: "Samen kunnen we zo ontzettend veel. Samen hebben we in de afgelopen eeuwen al een ongelooflijke voortgang geboekt. De ontwikkeling van de publieke moraal is zeldzaam snel gegaan. Dat is geweldig. Dat biedt hoop dat we ook deze nieuwe uitdagingen samen het hoofd kunnen bieden."

KNMI: steeds betere weersmodellen

Gerard van der Steenhoven, hoofddirecteur van het KNMI, benadrukte het belang van goede kwantitatieve gegevens. "Alleen op basis van betrouwbare data kun je goed beleid maken", stelde hij. Als voorbeeld noemde hij een Europees project dat weersmodellen oplevert die al twee weken van tevoren weersextremen kunnen voorspellen. "Dan kun je het Nationaal Hitteplan langer van tevoren activeren, waardoor het effectiever wordt." Evenals Terlouw noemde ook Van der Steenhoven zichzelf een optimist: "Neem het gat in de ozonlaag. De hele wereld is erin geslaagd de uitstoot van CFKs binnen tientallen jaren tot nul te reduceren. Dat kunnen we nu weer. Als we het maar samen doen."

Korte pitches in Adaptatieparade

Tijdens korte pitches kwamen vijf vertegenwoordigers aan het woord van partijen die zich bezighouden met klimaatadaptatie in Nederland. Tijdens deze 'Adaptatieparade' belichtten zij de kwetsbaarheden, toekomstige risico's en knelpunten in de uitvoering van maatregelen – maar ook oplossingen.

Yvonne Breedijk, Rode Kruis, benadrukte de noodzaak van lokale acties en hitteplannen, waarbij een belangrijke rol is weggelegd voor lokale partijen zoals

GGD'en. Ze vertelde over de rol van het Rode Kruis als partner in het Nationaal Hittealarm. "Ons credo is: let op jezelf, maar alsjeblieft ook op je kwetsbare medemens."

Kim Kruijt, KWF Kankerbestrijding, stelde dat de toename aan zomerse dagen ook leidt tot meer blootstelling aan UV-straling en dus tot meer huidkanker – nu al de meest voorkomende vorm van kanker in Nederland. "Preventie is goed mogelijk", zei Kruijt. "We zijn onlangs een campagne gestart onder het motto 'Smeren, kleren, weren'. Maar het is ook belangrijk dat we een omgeving creëren die dat mogelijk maakt, bijvoorbeeld door te zorgen voor schaduwplekken in de openbare ruimte."

Arnold van Vliet, initiatiefnemer van onder meer De Natuurkalender, tekenradar.nl en muggenradar.nl, liet zien hoe warmere temperaturen kunnen leiden tot overlast door insecten en teken. "Muggen worden bijna een maand eerder actief", zei hij. "Wij creëren onze eigen muggenplaag. De tijgermug, die allerlei ziekten overbrengt, zit al in Parijs en het is een kwestie van tijd voordat die zich hier zal vestigen. Hoe gaan wij daarmee om? Hetzelfde geldt voor de eikenprocessierups. Wij zijn daar nog niet op voorbereid."

Willem Westermann, Vereniging van Evenementenmakers (VVEM), benadrukte dat adaptatie niet alleen urgent is voor grote evenementen, zoals popfestivals en de Nijmeegse Vierdaagse, maar ook voor lokale evenementen zoals sporttoernooien. Alertheid is de eerste stap, benadrukte hij. "En dan: goede plannen maken en die ook daadwerkelijk uitvoeren."

Maurice Martens van Pollennieuws vertelde dat er in Nederland al 4 miljoen mensen last hebben van hooikoorts. "En dat aantal gaat toenemen. Het pollen seizoen wordt langer en de piekafgifte van pollen neemt toe. Die pieken willen we graag voorspellen." Hooikoorts kost de maatschappij drie miljard euro

per jaar, benadrukte hij, vooral door verlies aan arbeidsproductiviteit.

Manifest Klimaatstroom Zuid

Tijdens het congres nam minister Cora van Nieuwenhuizen nog een document in ontvangst: het Manifest Klimaatstroom Zuid. Dit manifest is een product van de Klimaattop Zuid, een grote conferentie die

plaatsvond op 4 juni 2018 in Breda. Het manifest bevat ambities van overheden, bedrijven en publieke organisaties om de drie zuidelijke provincies van Nederland door gezamenlijke acties klimaatbestendig maken.

Drie vertegenwoordigers van het team Klimaatstroom Zuid spraken tijdens het Congres Hittestress met de minister: gedeputeerde Johan van der Houw van de

provincie Noord-Brabant; watergraaf Peter Glas van Waterschap De Dommel; en Harry van Rooijen, wethouder van de gemeente Meijerijstad.

De presentaties van minister Cora van Nieuwenhuizen, Jan Terlouw en Gerard van der Steenhoven zijn integraal opgenomen.

Het bollenschema 'Het wordt warmer' uit de Nationale klimaatadaptatiestrategie (NAS) laat zien hoe groot het aantal gevolgen is van de klimaatverandering.

'Hete hangijzers': interactieve debatten

Gedurende de dag leidde Helga van Leur drie interactieve debatten over drie 'hete hangijzers': hoe bescherm je kwetsbare mensen tegen hitte en zonkracht? Kun je veilig ontspannen in een natuur die verandert? En wat is een leefbare, warme stad? Bij elk van deze debatten kwamen experts aan het woord die het onderwerp vanuit hun vakgebied belichtten. Deelnemers konden reageren op stellingen via een online poll. De resultaten waren meteen zichtbaar op groot scherm en vormden een basis voor verdere discussie.

Kwetsbare mensen: goede communicatie nodig

Werner Hagens en Harry Slaper van het RIVM belichtten de gevaren van hete zomers en extra UV-blootstelling. Judith Elsinghorst van het ministerie van VWS, Nico Zuurmond van het Rode Kruis, Josine

van den Bogaard van de GGD Rotterdam Rijnmond en Sigrid Attema van KWF Kankerbestrijding gaven elk een inkijkje in de mogelijke acties om de gevolgen daarvan voor kwetsbare mensen te beperken. Vervolgens discussieerde het publiek mee, gestuurd door de stellingen van de online poll. Aanpassingen zijn zowel nodig in het zorgdomein als in de bebouwde en de ruimtelijke omgeving, vonden de aanwezigen. Die domeinen hangen met elkaar samen, maar de nodige verbindingen zijn er helaas nog niet altijd. "Met je rollator kom je echt niet snel in dat parkje", aldus een deelnemer. Een ander voorbeeld is het gegeven dat wijkverpleegkundigen vaak niet op de hoogte zijn van welke medicijnen mensen extra kwetsbaar maken voor hitte. Hoofddoel van de maatregelen is niet het voorkomen van extra sterfte, aldus de deelnemers. "De problemen spelen veel breder. Denk bijvoorbeeld aan extra zorgkosten en verlies aan arbeidsproductiviteit." Het Nationaal Hitteplan staat nog te ver van de mensen af, concludeerden de aanwezigen. De communicatie moet beter. Ook de term 'Nationaal Hitteplan' is

misschien wat te formeel. Een deelnemer opperde een alternatief: presenteer maatregelen als "Warm Aanbevolen". Ook andere aanbevelingen kwamen voorbij: verplaats je in degenen om wie het echt gaat. Betrek alle actoren op maat. En begin vandaag: de urgentie is groter dan we allemaal denken.

Veranderende natuur: risico's en kansen

Tim van Hattum, programmaleider Klimaat bij Wageningen Environmental Research, gaf een samenvatting van risico's van een warmere natuur, van tijgermug tot blauwalg en van de ziekte van Lyme tot een groter risico op bosbranden. Hij onderstreepte de noodzaak voor een 'stresstest voor natuur' – maar gaf ook aan dat een warmere natuur op sommige vlakken ook kansen biedt. Harry Boeschoten, programmadirecteur Groene Metropool van Staatsbosbeheer, belichtte de uitdaging: hoe breng je mensen vanaf hun voordeur in contact met natuur? "Laten we natuur beschouwen als een NUTS-voorziening", stelde hij, "net als stoepen en wegen." Arnold van Vliet, initiatiefnemer van onder meer De Natuurkalender en muggenradar.nl bij Wageningen UR,

Een van de plenaire debatten, onder leiding van dagvoorzitter Helga van Leur.

Aandachtig luisteren tijdens het plenaire debat over de leefbare, warme stad.

Volop discussie tijdens de plenaire debatten.

vertelde hoe *citizen science* niet alleen interessante data oplevert, maar ook de betrokkenheid van burgers bij klimaatadaptatie kan vergroten. Albert Thijssen van de provincie Gelderland besprak de lastige balans tussen natuur- en economische afwegingen. Kunnen we straks niet meer de natuur in, door al die grotere risico's? Welnee, concludeerden de experts: "Het verkeer is gevaarlijker." Maar gemeenten moeten hun verantwoordelijkheid nemen als het gaat om concrete adaptatiemaatregelen – en als het gaat om voorlichting.

"De warmer wordende natuur is een geleidelijke ramp", zei Harry Boeschoten, "in tegenstelling tot bijvoorbeeld wateroverlast. Willen we daar iets aan doen, dan moeten we meeliften op acties rond andere grote maatschappelijke ontwikkelingen, zoals gezondheid en beweging, de bouwopgave, de energietransitie en wateroverlastpreventie. Dan heb je meer kans om echt iets tegen hittestress te doen, meer dan als je hittestress als fenomeen hoger op de agenda probeert te krijgen."

Leefbare warme stad: technisch kan er veel

Fred Goedbloed, gemeente Leiden, vertelde over de omgevingsvisie voor de regio Hart van Holland, waar tien gemeenten en een waterschap onder vallen. Hij legde de nadruk op een integrale aanpak van hittestress, de energietransitie, de woninbouwopgave, bodemdaling en mobiliteit. "We grijpen het vervangen van de riolering aan om in één keer een integrale aanpak door te voeren in de herinrichting van de stad. We richten de stad klimaatadaptief in, en voegen tegelijkertijd kwaliteit toe."

Heleen Herbert, commercieel directeur van bouwbedrijf Heijmans, deelde de visie van Goedbloed, maar liet ook haar frustratie doorschemeren: "Technisch

Bomvolle zaal bij de sessie 'Ontwerprichtlijnen voor de klimaatadaptieve stad'.

kunnen we zo ontzettend veel, maar toch lukt het vaak niet om ideeën uit te voeren."

Ferdi Licher, directeur bouwen en energie bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken, merkte op dat de woningbouwopgave en de energietransitie prominent op de agenda staan, maar dat klimaatadaptatie daar nog niet goed mee is verbonden. Tegelijkertijd gaf de online poll aan dat drie op de vier aanwezigen vonden dat klimaatadaptatie minstens zo'n grote opgave is als deze twee andere maatschappelijke uitdagingen. De aanwezigen bespraken de voors en tegens van 'naar binnen toe' versus 'naar buiten toe' bouwen.

Behoud van het groene buitengebied bleek een grote prioriteit. "Verdichten hoeft niet te betekenen dat je alle groene plekjes in de stad gaat dichtbouwen", meende een deelnemer. "Je kunt ook de hoogte in bouwen, én de hoogte in vergroenen. Met aangepast kleur- en materiaalgebruik boek je ook veel winst op hittegebied." Maar wat in Zuid-Europa werkt, werkt niet per se hier, was de nuancering. Oplossingen op maat zijn heel belangrijk.

Werkessies: van teek tot stedenbouw

Gedurende de dag vonden er 28 werksessies plaats over uiteenlopende onderwerpen, van ontwerprichtlijnen voor een klimaatadaptieve stad tot klimaatadaptief natuurbeleid en van tekenbeten tot 'Smeren, kleren, weren' tegen huidkanker. Een kleine greep uit de sessies.

Ook KWF Kankerbestrijding was van de partij, om aandacht te vragen voor de toename van huidkanker.

Groen in de stad: Welke bomen werken verkoelend en gedijen goed in de stad? Wat zijn de randvoorwaarden voor deze groei en welke omgevingsfactoren hebben daar invloed op? Drie sprekers legden deze vragen voor aan de volle zaal. "Groen denken is een minds-witch", vertelde Brenda Swinkels, bomenspecialist van Van den Berk Boomkwekerij. Een bijzonder voorbeeld van groen denken is het project Bosco Verticale

De meeste sessies waren druk bezocht.

Het KNMI vulde een van de stands op het 'hitte-eiland'.

(Verticaal Bos) van de Italiaanse architect Stefano Boeri. "Een tuin op dertig meter hoog, die door abseilers wordt gesnoeid", aldus Swinkels. Plannen voor eenzelfde type 'verticaal bos' liggen ook klaar voor Eindhoven en Utrecht.

Huidkanker door UV-straling: KWF Kankerbestrijding en het RIVM gingen in op de stijging van het aantal gevallen van huidkanker in Nederland. 55.000 mensen hebben een bepaalde vorm van huidkanker. Dat komt voor een deel doordat mensen zich vaker blootstellen aan de zon, voor een ander deel komt het door een toename van UV-straling. Wellicht is een zonkrachtactieplan een goed idee, voor het geven van informatie en handelingsadviezen. De twee partijen gaan dit uitwerken, samen met het KNMI. De deelnemers van de sessie kwamen met nieuwe ideeën voor het creëren van extra schaduwplekken in de stad. Bijvoorbeeld in samenwerking met kunstenaars.

Richtlijnen voor klimaatadaptieve stedebouw: Hoe kunnen we leren van onze buurlanden? Het onderwerp van deze sessie trok een volle zaal. "We kunnen al iets opsteken van onze directe burens België en Duitsland", was de conclusie. Het gaat om leren, niet om kopiëren. "Daarvoor zijn de omstandigheden in landen te verschillend." Veel aspecten in de architectuur van Zuid-Europese steden zijn bijvoorbeeld in Nederland niet geschikt, omdat de zon bij ons in de winter zo laag aan de hemel staat.

Op een aparte pagina staan uitgebreide verslagen van alle werksessies, inclusief de presentaties.

Een groen rondje Den Bosch

In de middag stond er een fietsexcursie op het programma. Tjeerd van Tol, ecooloog bij de gemeente Den Bosch, nam de deelnemers mee langs voorbeelden van klimaatadaptief groen en blauw in en om de stad.

Tijdens een discussie bij het groene Bastion, een onderdeel van de Bossche vestingwerken, kwamen verschillende vragen boven. Wat kun je nu echt veranderen in de stad? Hoe kun je verschillende stadsfuncties met elkaar verbinden? Wanneer is 'goed' goed genoeg? De fietsexcursie gaf een breed overzicht van de uitdagingen en mogelijkheden.

De fietsers gaan op weg naar het groene Bastion, onde leiding van ecooloog Tjeerd van Tol (op rode fiets).

Thomas Klomp van Team Zonnebril is op zoek naar kennisvragen bij de deelnemers.

Team Zonnebril verzamelt kennisvragen

Met hun felgekleurde zonnebrillen op het hoofd waren de zeven leden van Team Zonnebril niet te missen. Ze hadden een eigen plek op het Hitte-eiland, de centrale ruimte in het congrescentrum. Hun doel was om onderzoeksvragen en andere kennisvragen op te halen bij de deelnemers. Aan het einde van de dag waren zo'n 75 vragen verzameld; variërend van vragen over

normen, financiering en specifiek beleid, tot vragen over bewustwording en communicatie. De vragen komen terecht in verschillende categorieën: 'snel te beantwoorden', 'vragenstellers koppelen aan experts' en 'onderzoek is nodig'.

Kennisvragen insturen kan nog steeds via het Kennisportaal.

De lunch was volledig vegetarisch.

Overdenkingen vanaf een zeepkist

Cabaretier Arie Blok gaf vanaf een zeepkist een luchtige samenvatting van de dag. Hij toonde zich van zijn optimistische kant. “De afstand-tot-koeltekaart, de nachthittekaart, de hittekwaatsbaarheidskaart – het is er allemaal al! Dus laat maar weten, u vraagt, zij draaien! Er zijn steeds meer aanknopingspunten voor bewustwording in de samenleving.”

Dat partijen elkaar steeds beter weten te vinden en informatie met elkaar delen: dat is volgens Blok de

essentie van goed beleid. “Wat er volgens mij ook moet komen: de KA. De klimaatadaptatie-ambtenaar. Iemand die de verbinding legt tussen burgers en de gemeente.”

Het kan allemaal, zo besloot Blok, als we het maar samen doen en als we maar durven dromen. “Wat mij het meest aansprak was die ‘groenblauwe dooradering van de steden’. Wat een prachtige term! Wat een prachtige ambitie! Ja, de ambities mogen best heel groot zijn.”

Reacties achteraf

Tijdens een borrel konden de deelnemers hun discussies voortzetten. “Geweldig om die volle breedte aan onderwerpen te zien langskomen”, reageerde een deelnemer. Een ander prees juist de inhoudelijke diepte: “Ik ben aangenaam verrast dat er zoveel kennis aanwezig is.” Veel gehoord was de opmerking dat het congres nieuwe verbindingen tot stand had gebracht. “Goed om te zien dat er ook partijen aanwezig waren die je meestal mist op dit soort congressen, zoals een woningbouwvereniging”, zei Werner Hagens van het RIVM. “Ik hoop dat al die partijen nu echt verbindingen met elkaar gaan leggen”, zei Yvonne Breedijk van het Rode Kruis. “Dat ze nu echt spijkers met koppen gaan slaan. De bodem is vandaag in elk geval al gelegd.” “Mijn verwondering en bewondering zijn groot”, zei ook Arie Blok. “Volgens de aankondiging was dit het eerste hittecongres. Daaruit spreekt de ambitie dat er meer zullen volgen. Dat is goed nieuws!”

Onder de indruk

Peter Heij, directeur-generaal Bodem en Water van het ministerie van IenW, was onder de indruk van het

Netwerken en ideeën uitwisselen tijdens de lunch.

Cabaretier Arie Blok gaf een luchtige samenvatting van de dag.

congres. “Het was een inspirerend en informatief programma; het onderwerp hitte is goed neergezet tijdens de debatten en sessies. Ik kan me voorstellen dat hier een ‘hitte-community’ is ontstaan.” Heij noemt hitte “een breed, onderschat vraagstuk, dat nog moet emanciperen”. Het Congres Hittestress is een goed startpunt voor meer aandacht, vindt hij. “Zo’n bundeling van informatie maakt de deelnemers allert en bewust.” Hitte komt al goed aan bod in het uitvoeringsprogramma van de Nationale klimaatadaptatiestrategie, zegt Heij, en het heeft de aandacht van de Tweede Kamer. Een belangrijke stap is volgens hem het verankeren van klimaatadaptatie in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). “Daarnaast kijken we hoe regelgeving kan helpen om goed met hitte om te gaan, bijvoorbeeld in de bouwsector. Daar werken we hard aan, samen met onze collega’s van Binnenlandse Zaken.”

Madeleen Helmer, projectleider van het congres, was na afloop een tevreden mens. “We wilden veel verschillende onderwerpen koppelen aan het onderwerp hitte – en aan klimaatadaptatie. Ook wilden we het belang van samenwerking benadrukken. Dat is gelukt. En nu willen we ook doorpakken. We werken aan een hitte-agenda en gaan ervoor zorgen dat hittestress op ieders netvlies blijft staan.”

Meer informatie

- ▶ [Een videoimpressie van Congres Hittestress](#)
- ▶ [Integrale weergave van de presentaties tijdens het ochtendprogramma](#)
- ▶ [Verslagen van de sessies die zijn gehouden tijdens Congres Hittestress](#)
- ▶ [Foto-verslag van de dag](#)
- ▶ [Kenniskrant Heet Nieuws](#)

De verkoelende ijsjes kwamen met een zwierige zwaai in de hoorntjes terecht.

Colofon

Het Congres Hittestress is een initiatief van de Nationale klimaatadaptatiestrategie (NAS).

Juni 2018

Tekst

Nienke Beintema, Merel Slingenberg en Ria de Wit

Fotografie

Igor Roelofsen / Twycer

Film

Twan Spierts

Vormgeving

Sybre Vlasblom, A10plus

Eindredactie

Madeleen Helmer
Stef Meijs

